

VILNIAUS EMILIJOS PLIATERYTĖS PROGIMNAZIJOS PEDIKULIOZĖS PROFILAKTIKOS TVARKOS

APRAŠAS

1. BENDROJI DALIS

1.1. Utėlėtumo (Pedikuliozės) apibrėžimas

Utėlėtumas (pedikuliozė) – apsikrėtimas utėlėmis. Pedikuliozės sukėlėjai: galvinė utėlė *Pediculus humanus capitis*, parazituoianti žmogaus galvos plaukuose, drabužinė utėlė *Pediculus humanus corporis*, parazituoianti žmogaus drabužiuose, *Phthirus pubis*, parazituoianti gaktos srities (intensyvaus užsikrėtimo atveju – ir kitose plaukuotose kūno vietose) plaukuose. Visų rūšių utėlės maitinasi žmogaus krauju, deda kiaušinius (glindas), kuriuos priklįuoja prie plauko arti odos. Utėlės nešokinėja, bet greitai šliaužioja.

1.2. Kaip atpažinti utėlėtumą?

Tušti glindų kiautai, negyvos glindos ar utėlės gali būti įvardijamos kaip buvęs užsikrėtimas.

Gyvos, judančios utėlės ar gyvos glindos, esančios arti plauko šaknies, patvirtina aktyvų užsikrėtimą.

Glindos yra 1,0–1,5 mm dydžio, suaugusi utėlė yra maždaug sezamo sėklos dydžio.

Geriausias būdas aptikti utėles – vandeniui sudrėkintomis tankiomis šukomis šukuoti plaukus.

2. PROFILAKTINIAI TIKRINIMAI

2.1. Patikrinimas atliekamas po vasaros, rudens, žiemos ir pavasario atostogų ir pagal epidemiologines reikmes;

2.2. Apsikrėtusiems utėlėmis draudžiama lankyti mokyklą;

2.3. Privalomas tėvų raštiškas patvirtinimas, informuojantis apie tai, kada ir kokios priemonės buvo panaudotos naikinant utėles;

2.4. Pokalbiai su mokiniais ir kiti veiksmai turi būti korektiški, konfidencialūs, siekiant apsaugoti mokinius nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių;

2.5. Mokiniai yra informuojami prieš kiekvieną pedikuliozės patikrinimą;

2.6. Patikrinimas atliekamas visuomenės sveikatos specialistės kabinete;

2.7. Mokiniai, kurio galvoje rasta utėlių, leidžiama likti mokykloje iki dienos pabaigos;

2.8. Baigus patikrinimą, informuojami mokinio tėvai ar globėjai telefonu ar raštu, informacijos perdavimą tėvams užtikrina visuomenės sveikatos specialistė Vanda Balcevič;

2.9. Mokinys į mokyklą gali grįžti tik tada, kai utėlės išnaikinamos (t.y. nerandama nei utėlių, nei glindų).

2.10. Grįžęs į mokyklą mokinys sveikatos priežiūros kabinete arba tam skirtoje patalpoje patikrinamas dėl priemonių taikymo kokybės.

2.11. Po savaitės mokinys patikrinamas pakartotinai.

2.12. Kai tėvai ar globėjai piktybiškai nereaguoja į mokyklos pranešimus, apie tai informuojamas mokyklos socialinis pedagogas bei Vaiko teisių apsaugos tarnyba.

2.13. Atsižvelgiant į epidemiologines reikmes, mokykloje vykdomi periodiniai pokalbiai, paskaitos apie utėlėtumo profilaktiką.

3. PEDIKULIOZĖS GYDYMAS

3.1. Utėles naikinantys medikamentai (pedikuliocidai) naudojami tik išaiškinus utėlėtumą ir pasitarus su vaistininku ar gydytoju.

3.2. Utėlės naikinamos moksleivio tėvų/globėjų pastangomis. Šiam tikslui skirti medikamentai perkami vaistinėje, jie naudojami griežtai laikantis vartojimo aprašymo informaciniame lapelyje.

3.3. Jei panaudojus medikamentą galvos plaukuose pastebimos gyvos utėlės, procesą būtina kartoti pasirenkant kitą medikamentą.

3.4. Galvos apdangalai, lovos skalbiniai, pagalvės (jei skalbiamos) kruopščiai plaunami karštesniame nei 60°C vandenyje, šukos ir kiti plaukų priežiūros reikmenys plaunami arba mirkomi 4-5% acto tirpale 30 min.

4. PEDIKULIOZĖS PREVENCIJA

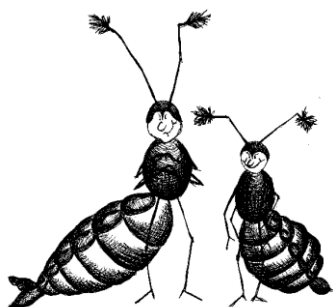
Mokykloje

4.1. mokiniai nesidalina šukomis, plaukų šepečiais, kitais galvos priežiūros reikmenimis, galvos apdangalais ir/ar drabužiais;

4.2. galvos apdangalai laikomi palto (apsiausto), kuris kabykloje saugomas atskirai, rankovėje;

4.3. sportiniai čiužiniai, galvą saugantys įrenginiai (šalmi) valomi (siurbiami dulkių siurbliu) po kiekvieno panaudojimo.

LAIŠKO TĖVAMS/GLOBĖJAMS PAVYZDYS

Gerbiami tėveliai ar globėjai

Taip jau atsitiko, kad Jūsų sūnaus/dukros _____ galvos plaukuose/drabužiuose (pabraukti) buvo rasta utėlių. Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės negali skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėmis žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepečiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Prašome imtis priemonių, kad būtų išnaikintos utėlės, esančios Jūsų vaiko galvos plaukuose/drabužiuose. Tam tikslui skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje.

Į mokyklą Jūsų vaikas gali sugrįžti tik tada, kai jo galvos plaukuose/drabužiuose nebeliks utėlių (pritaikius utėlių naikinimo medikamentus arba utėlės ir glindos pašalintos rankiniu būdu). Prašome užpildyti žemiau pažymėtą šio laiško dalį.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu: (85)2770792, visuomenės sveikatos specialistei Vandai Balcevič (pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais)

Dėkojame

Prašome užpildyti, pasirašyti ir gražinti šią dalį į mokyklą:

Mokinio vardas, pavardė _____

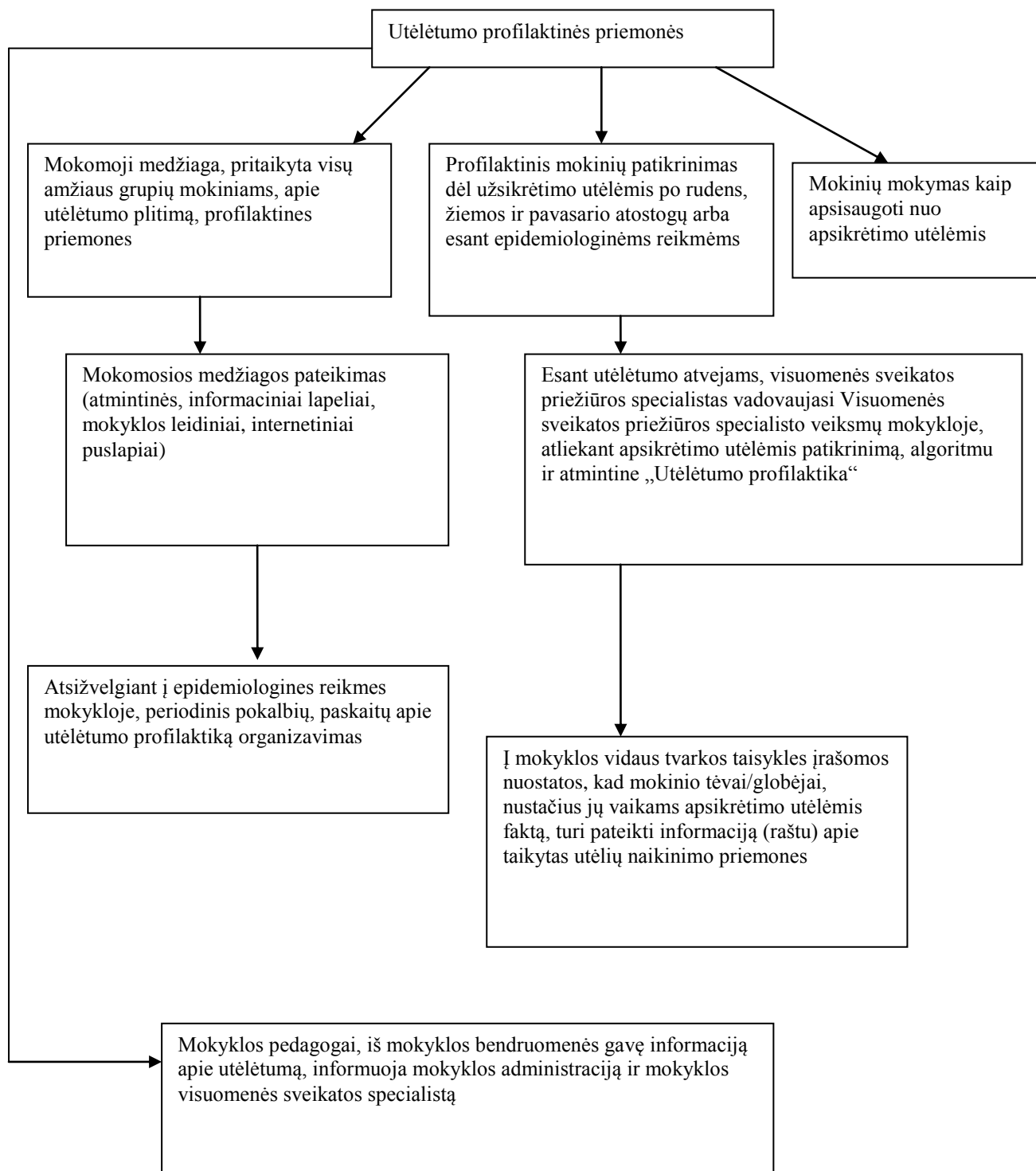
Priemonės, panaudotos utėlių naikinimui, pavadinimas _____

Gydymo pradžios data _____

Data, kada mokinys grįžo į mokyklą _____

Tėvo/globėjo parašas _____

UTĖLĖTUMO PROFILAKTIKOS MOKYKLOJE ORGANIZAVIMO SCHEMA

Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiksmų mokykloje, atliekant užsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmas

